

Concursul de Matematică Upper.School ediția 2019

Etapa II - Clasa a 8-a

Lista de probleme

PROBLEMA 1 / 10

punctaj: 10

Rezolvați fiecare dintre următoarele cerințe:

a) Dacă a, b, c sunt numere reale astfel încât $\frac{a}{b+c} = \frac{b}{c+a} = \frac{c}{a+b} = x$,
 $b+c \neq 0, a+c \neq 0, a+b \neq 0$, atunci câte valori poate lua numărul x ?

Raspuns corect: 2

punctaj: 5

b) Dacă numerele reale x și y verifică relația $\frac{1}{x} - \frac{1}{y} = 4$, care este valoarea
numărului $27n$, unde $n = \frac{2x+4xy-2y}{x-y-2xy}$?

Raspuns corect: 18

punctaj: 3

c) Dacă numărul real x verifică relația $x^2 - x - 1 = 0$, care este valoarea expresiei:
 $\frac{x^3 + x + 1}{x^4}$?

Raspuns corect: 1

punctaj: 2

Soluție:

a)

- Dacă $a+b+c=0 \Rightarrow b+c=-a, c+a=-b, a+b=-c \Rightarrow \boxed{x=-1}$
- Dacă $a+b+c \neq 0$. Folosind proprietatea rapoartelor se obține:

$$\frac{a+b+c}{2(a+b+c)} = x \Rightarrow \boxed{x = \frac{1}{2}}$$

$$\Rightarrow x \in \left\{ -1, \frac{1}{2} \right\}$$

$$b) \frac{1}{x} - \frac{1}{y} = 4 \Rightarrow y - x = 4xy$$

$$n = \frac{2(x-y) + 4xy}{x-y-2xy} = \frac{-8xy + 4xy}{-4xy - 2xy} = \frac{2}{3} \Rightarrow$$

$$27n = 18$$

$$c) \frac{x^3 + x + 1}{x^4} = \frac{x^3 + x^2}{x^4} = \frac{x^2(x+1)}{x^4}$$
$$= \frac{x^2 x^2}{x^4} = 1$$

Răspuns:

a) 2

b) 18

c) 1

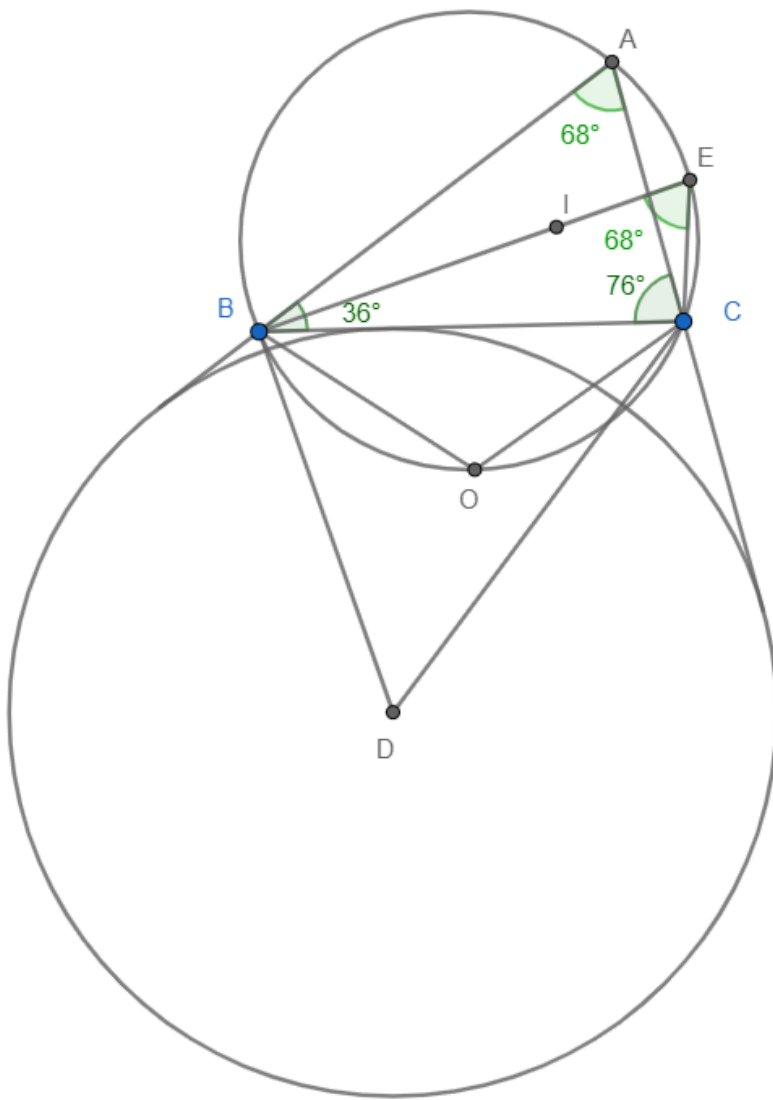
PROBLEMA 2 / 10

punctaj: 10

În $\triangle ABC$, $m(\sphericalangle ABC) = 36^\circ$, $m(\sphericalangle ACB) = 76^\circ$. I este centrul cercului înscris în $\triangle ABC$, iar D este centrul cercului exînscriș $\triangle ABC$ care este tangent laturii (BC) . Cercul care trece prin B, C și centrul cercului circumscris $\triangle BCD$ intersectează (BI) în E . Care este măsura $\sphericalangle BEC$?

Răspuns corect: 68

Soluție:

Notăm cu O centru cercului circumscris $\triangle BCD$.

$$m(\sphericalangle CBD) = \frac{180^\circ - m(\sphericalangle ABC)}{2} = 72^\circ$$

$$m(\sphericalangle BCD) = \frac{180^\circ - m(\sphericalangle ACB)}{2} = 52^\circ \Rightarrow$$

$$m(\sphericalangle BDC) = 180^\circ - m(\sphericalangle CBD) - m(\sphericalangle BCD) = 56^\circ$$

$$m(\sphericalangle BOC) = 2 \cdot m(\sphericalangle BDC) = 2 \cdot 56^\circ = 112^\circ$$

$$\text{Dar } m(\sphericalangle BAC) = 68^\circ \Rightarrow m(\sphericalangle BAC) + m(\sphericalangle BOC) = 180^\circ \Rightarrow$$

$$A, B, O, C, E \text{ sunt conciclice} \Rightarrow m(\sphericalangle BEC) = m(\sphericalangle BAC) = 68^\circ$$

Răspuns: 68

PROBLEMA 3 / 10

punctaj: 10

Fie $M = a(3\sqrt{2} - 2) + b(5\sqrt{2} - 3)$, $a \in \mathbb{Q}$, $b \in \mathbb{Q}$

a) Calculați partea întreagă a numărului $3\sqrt{2} - 2$.

Raspuns corect: 2

punctaj: 3

b) Calculați $2 \cdot (3\sqrt{2} - 2)^{-2} \cdot (11 - 6\sqrt{2})$.

Raspuns corect: 1

punctaj: 3

c) Dacă $M = 7\sqrt{2} - 5$, calculați $a+b$.

Raspuns corect: 3

punctaj: 4

Solutie:

$$\begin{aligned} a) \sqrt{16} < \sqrt{18} < \sqrt{25} &\Rightarrow 4 < \sqrt{18} < 5 \Rightarrow \\ 2 < \sqrt{18} - 2 < 3 &\Rightarrow [\sqrt{18} - 2] = 2 \Rightarrow \\ [3\sqrt{2} - 2] &= 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} b) 2 \cdot (3\sqrt{2} - 2)^{-2} \cdot (11 - 6\sqrt{2}) &= \\ = \frac{22 - 12\sqrt{2}}{(3\sqrt{2} - 2)^2} &= \frac{22 - 12\sqrt{2}}{22 - 12\sqrt{2}} = 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} c) 3a\sqrt{2} - 2a + 5b\sqrt{2} - 3b &= 7\sqrt{2} - 5 \Rightarrow \\ \left. \begin{aligned} \sqrt{2}(3a + 5b - 7) &= 2a + 3b - 5 \\ a, b \in \mathbb{Q} &\Rightarrow 2a + 3b - 5 \in \mathbb{Q} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \\ \left. \begin{aligned} \sqrt{2}(3a + 5b - 7) &\in \mathbb{Q} \\ 3a + 5b - 7 &\in \mathbb{Q} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \\ \left. \begin{aligned} 3a + 5b - 7 &= 0 \\ 2a + 3b - 5 &= 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow a = 4, b = -1 \Rightarrow a + b = 3 \end{aligned}$$

Răspuns:

- a) 2
- b) 1
- c) 3

PROBLEMA 4 / 10

punctaj: 10

Numerele reale strict pozitive a, b, c satisfac relațiile: $a - \frac{1}{b} = -\frac{5}{2}$, $b - \frac{1}{c} = \frac{1}{6}$, $c - \frac{1}{a} = 4$.

a) Calculați valoarea produsului abc .

Raspuns corect: 1

punctaj: 5

b) Dacă $|(1-a)(1-b)(1-c)| = \frac{p}{q}$, unde p și q sunt numere prime între ele, atunci calculați valoarea produsului pq .

Raspuns corect: 15

punctaj: 5

Solutie:

$$a) \left(a - \frac{1}{b}\right) \left(b - \frac{1}{c}\right) \left(c - \frac{1}{a}\right) = \left(-\frac{5}{2}\right) \cdot \frac{1}{6} \cdot 4 = -\frac{5}{3} \Rightarrow$$

$$\left(ab - \frac{a}{c} - 1 + \frac{1}{bc}\right) \left(c - \frac{1}{a}\right) = -\frac{5}{3} \Rightarrow$$

$$abc - b - a + \frac{1}{c} - c + \frac{1}{a} + \frac{1}{b} - \frac{1}{abc} = -\frac{5}{3} \Rightarrow$$

$$abc - \left(a - \frac{1}{b}\right) - \left(b - \frac{1}{c}\right) - \left(c - \frac{1}{a}\right) - \frac{1}{abc} = -\frac{5}{3} \Rightarrow$$

$$abc + \frac{5}{2} - \frac{1}{6} - 4 - \frac{1}{abc} = -\frac{5}{3} \Rightarrow abc = \frac{1}{abc} \Rightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} (abc)^2 = 1 \\ abc > 0 \end{array} \right\} \Rightarrow abc = 1$$

$$\begin{aligned} b) (1-a)(1-b)(1-c) &= 1 - (a+b+c) + (ab+bc+ca) - abc = \\ &= -(a+b+c) + \frac{ab+bc+ca}{abc} = -(a+b+c) + \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}\right) = \\ &= -\left(a - \frac{1}{b} + b - \frac{1}{c} + c - \frac{1}{a}\right) = -\left(-\frac{5}{2} + \frac{1}{6} + 4\right) = -\frac{5}{3} \Rightarrow \end{aligned}$$

$$|(1-a)(1-b)(1-c)| = \frac{5}{3} \Rightarrow pq = 15$$

Răspuns:

a) 1

b) 15

PROBLEMA 5 / 10

punctaj: 10

Care este suma pătratelor valorilor naturale ale lui n pentru care $\frac{n+2019}{[\sqrt{n}]}$ și $\frac{n+2018}{[\sqrt{n+1}]}$ sunt simultan numere naturale?

Raspuns corect: 5

Solutie:

- Dacă $[\sqrt{n}] = [\sqrt{n+1}]$, cum $(n+2018, n+2019) = 1$ se obține $[\sqrt{n}] = [\sqrt{n+1}] = 1$, cu soluțiile $n=1$ sau $n=2$
- Dacă $[\sqrt{n}] \neq [\sqrt{n+1}]$, se obține că $n+1 = k^2 \Leftrightarrow n = k^2 - 1$

Numerele se rescriu: $\frac{k^2 + 2018}{k-1}$ și $\frac{k^2 + 2017}{k} \Rightarrow$

$$\left. \begin{array}{l} k-1 \mid k^2 + 2018 \\ k-1 \mid k^2 - 1 \end{array} \right\} \Rightarrow k-1 \mid 2019 \quad (1)$$

$$\left. \begin{array}{l} k \mid k^2 + 2017 \\ k \mid k^2 \end{array} \right\} \Rightarrow k \mid 2017 \Rightarrow k \in \{1, 2017\} \quad (2)$$

Din (1) și (2) \Rightarrow nu avem soluții în acest caz

Singurele soluții sunt 1 și 2, și obținem $1^2 + 2^2 = 5$

Răspuns: 5

PROBLEMA 6 / 10

punctaj: 10

Se știe că prețul unui diamant este direct proporțional cu pătratul masei lui. Din neatenție, diamantul a fost scăpat pe jos și s-a spart în 2 bucăți. Știind că prețul lui total a scăzut cu 18%, care este raportul dintre masa bucății mai mari și masa bucății mai mici?

Raspuns corect: 9

Soluție:

Notăm cu a, b masele celor 2 bucăți, cu x și y prețul bucăților după spargere și cu z prețul inițial.

$$\left. \begin{array}{l} \frac{x}{a^2} = \frac{y}{b^2} = \frac{x+y}{a^2+b^2} = \frac{z}{(a+b)^2} \\ x+y = \frac{82z}{100} \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$$9a^2 - 82ab + 9b^2 = 0 \Leftrightarrow$$

$$9a^2 - 81ab - ab + 9b^2 = 0 \Leftrightarrow$$

$$9a(a-9b) - b(a-9b) = 0 \Leftrightarrow$$

$$(a-9b)(9a-b) = 0$$

Răspuns: 9

PROBLEMA 7 / 10

punctaj: 10

Care este cel mai mare divizor comun de două cifre al numerelor de trei cifre \overline{abc} , știind că cifrele a, b și c verifică relația: $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$?

Raspuns corect: 37

Solutie:

$$a^3 + b^3 + c^3 - 3abc = \frac{1}{2}(a+b+c)((a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2)$$

Cum $a^3 + b^3 + c^3 - 3abc = 0$ și $a + b + c > 0$ (pentru că a este prima cifră a unui număr) obținem că $(a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2 = 0 \Leftrightarrow a = b = c$

Așadar numerele căutate sunt: 111, 222, 333, ..., 999. Cel mai mare divizor comun de 2 cifre al acestor numere este 37.

Răspuns: 37

PROBLEMA 8 / 10

punctaj: 10

Triunghiurile dreptunghice isoscele ACB și ACD de ipotenuză (AC) sunt situate în plane diferite, iar $(ABC) \perp (ADC)$ și $AC = 8\text{cm}$. Considerăm punctele M, N, O mijloacele segmentelor $(BC), (AD)$ și (AC) .

a) Care este pătratul lungimii segmentului $[BD]$?

Raspuns corect: 32

punctaj: 2

b) Care este pătratul lungimii segmentului $[MN]$?

Raspuns corect: 24

punctaj: 3

c) Care este măsura unghiului planelor (OBN) și (ODM) ?

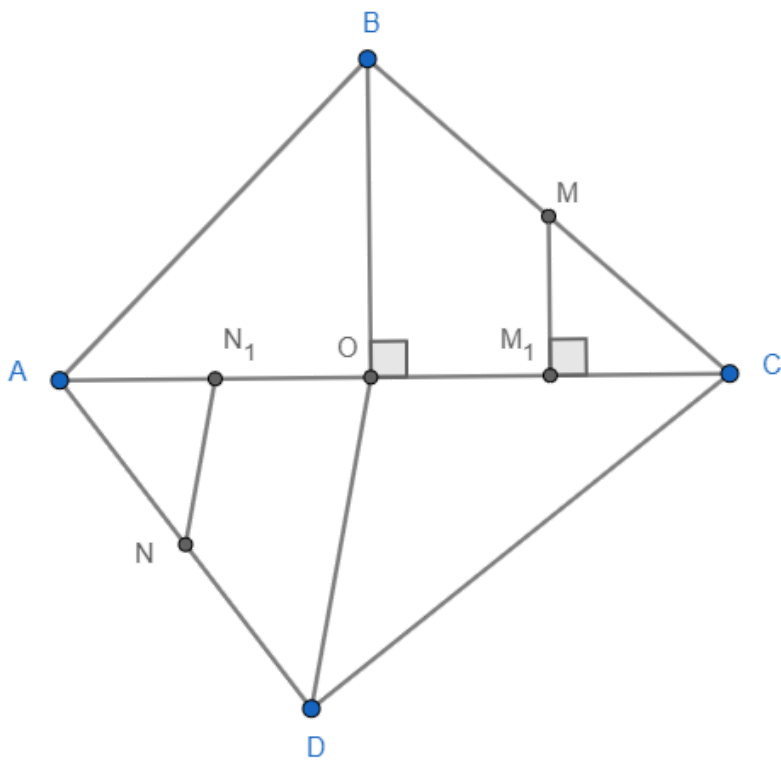
Raspuns corect: 60

punctaj: 5

Solutie:

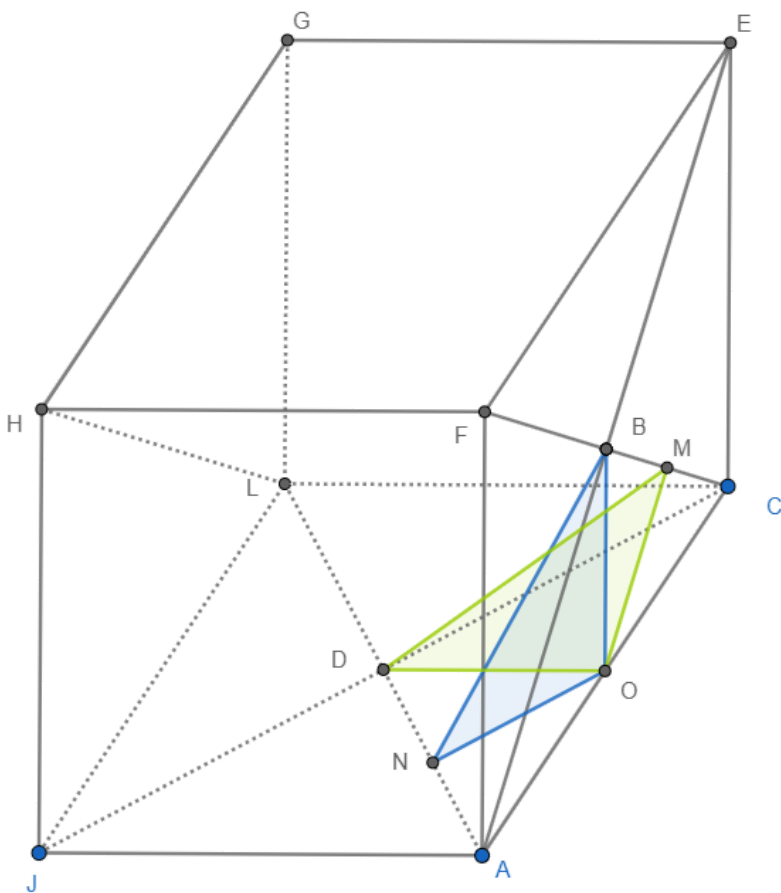
a) $BD^2 = BO^2 + OD^2 = 4^2 + 4^2 = 32$

b)

Fie $MM_1 \perp AC \Rightarrow MM_1 = \frac{OB}{2} = 2$ (linie mijlocie). Fie $NN_1 \perp AC \Rightarrow \triangle NN_1M$ este dreptunghic în $\sphericalangle N_1 \xrightarrow{\text{Pitagora}} MN^2 = NN_1^2 + MN_1^2 = NN_1^2 + N_1M_1^2 + MM_1^2 = 4 + 16 + 4 = 24$

c) Completăm la cub.

$$\left. \begin{array}{l} OB \perp (ADC) \Rightarrow OB \perp AD \\ ON \perp AD \\ OB \cap ON = \{O\} \end{array} \right\} \Rightarrow AD \perp (OBN)$$

$$\left. \begin{array}{l} OD \perp (ABC) \Rightarrow OD \perp BC \\ OM \perp BC \\ OD \cap OM = \{O\} \end{array} \right\} \Rightarrow BC \perp (ODM)$$

$$\Rightarrow \sphericalangle((OBN), (ODM)) = \sphericalangle(AD, BC)$$

$$\Rightarrow \sphericalangle(AD, BC) = \sphericalangle(AL, CF) \left. \vphantom{\sphericalangle(AD, BC)} \right\} \Rightarrow CF \parallel LH$$

$$\sphericalangle(AL, CF) = \sphericalangle(AL, LH) = 60^\circ (\triangle ALH \text{ echilateral})$$

Răspuns:

a) 32

b) 24

c) 60

PROBLEMA 9 / 10

punctaj: 10

Pe o tablă este scris numărul 123456789. O operație înseamnă să alegem două cifre cărora să li se scadă câte o unitate și să li se schimbe locurile între ele. Care este cel mai mic număr care se poate obține aplicând aceste operații?

Exemplu de operație: 123456789 → 123436789

Răspuns corect: 1

Soluție:

Inițial suma tuturor cifrelor este 45. După fiecare operație suma cifrelor își păstrează paritatea, iar în final aceasta nu poate fi mai mică decât 1. Numărul minim la care se poate ajunge este 1 (precedat de 8 zerouri), iar acesta se obține astfel:

- după 8 operații transformăm în 01 ultimele 2 cifre (perechea de cifre de pe pozițiile 8 și 9);
- după 6 operații transformăm în 01 perechea de cifre de pe pozițiile 6 și 7;
- după 4 operații transformăm în 01 perechea de cifre de pe pozițiile 4 și 5;
- după 2 operații transformăm în 01 perechea de cifre de pe pozițiile 2 și 3;
- după 1 operație transformăm în 00 perechea de cifre de pe pozițiile 1 și 3;
- după 1 operație transformăm în 00 perechea de cifre de pe pozițiile 5 și 7;

Răspuns: 1

PROBLEMA 10 / 10

punctaj: 10

Pe fiecare latură a unui patrulater convex se consideră n puncte (diferite de vârfuri). Se notează cu T_n numărul triunghiurilor nedegenerate care se pot forma având vârfurile printre

cele $4n$ puncte considerate.

a) Care este valoarea lui T_1 ?

Raspuns corect: 4

punctaj: 2

b) Determinați cea mai mică valoare a lui n pentru care $T_n > 2019$?

Raspuns corect: 7

punctaj: 8

Solutie:

a) $T_1 = 4$

b) Dintre cele $4n$ puncte putem selecta 3 puncte diferite în $\frac{4n(4n-1)(4n-2)}{6}$ moduri. O parte dintre aceste triplete sunt vârfurile unui triunghi degenerat. Asta se întâmplă atunci când toate cele 3 puncte se găsesc pe o aceeași latură a patrulaterului. Această alegere se poate face în $4 \cdot \frac{n(n-1)(n-2)}{6}$ moduri.

$$\begin{aligned} T_n &= \frac{4n(4n-1)(4n-2)}{6} - \frac{4n(n-1)(n-2)}{6} = \\ &= \frac{4n((16n^2 - 12n + 2) - (n^2 - 3n + 2))}{6} = \\ &= \frac{4n(15n^2 - 9n)}{6} = 2n(5n^2 - 3n) = 2n^2(5n - 3) \end{aligned}$$

Pentru $n \geq 7 \Rightarrow 2n^2(5n - 3) > 2 \cdot 49 \cdot 32 > 2019$

Pentru $n = 6$ se obține $T_6 = 1944$

Răspuns:

a) 4

b) 7

Total puncte:

100